

Ασφάλεια και Υγεία Κατά την Εργασία

Δρ. Θεοδώρα Φαρδή

Συντηρήτρια Έργων Τέχνης & Αρχαιοτήτων
[Bcons, MSc , PhD]

Εαρινό εξάμηνο 2023-24

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού
Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Περιγραφή του Μαθήματος

Μέσα από το μάθημα φοιτητές/τριες θα προετοιμαστούν για την ασφαλή ένταξη στον επαγγελματικό χώρο εργασίας και θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και να αναζητούν τις σχετικές πληροφορίες. Θα αποκτήσουν τις κατάλληλες γνώσεις ώστε να μπορούν να εκτιμούν τους εκάστοτε εργασιακούς κινδύνους, να προσδιορίζουν τα μέτρα ελέγχου για τον περιορισμό ή την εξάλειψη τους. Θα γνωρίσουν πως να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης και προστασίας, ώστε να προστατεύουν τη σωματική και ψυχική τους υγεία, διασφαλίζοντας την ποιοτική απόδοση της εργασίας τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- *Γνωρίζουν και να παρακολουθούν το βασικό νομοθετικό πλαίσιο*
- *Γνωρίζουν τις βασικές υποχρεώσεις του εργοδότη και του εργαζομένου για τη διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας στην εργασία*
- *Τα είδη και τις πιθανές πηγές επαγγελματικού κινδύνου και να τα αναγνωρίζουν μέσα στον εργασιακό χώρο*
- *Τις βασικές αρχές πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων*

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- Τα μέτρα ελέγχου, πρόληψης και αποφυγής κινδύνου και εργατικών ατυχημάτων και τις πιθανές ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία και ειδικότερα με το επάγγελμα του συντηρητή
- Αναζητούν τα στοιχεία και να ενημερώνονται σχετικά με τους κινδύνους των χημικών προϊόντων και το σύστημα Ταξινόμησης, Επισήμανσης και Συσκευασίας των επικίνδυνων ουσιών και μιγμάτων, CLP
- Να διαβάζουν με ευκολία τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας των Υλικών (Materials Safety Data Sheets)

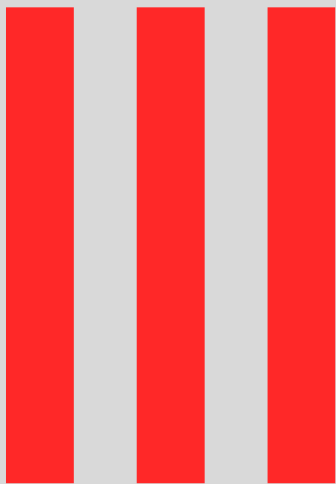

ΥΓΕΙΑ και ΑΣΦΑΛΕΙΑ κατά την Εργασία (ΥΑΕ)

ΣΚΟΠΟΙ

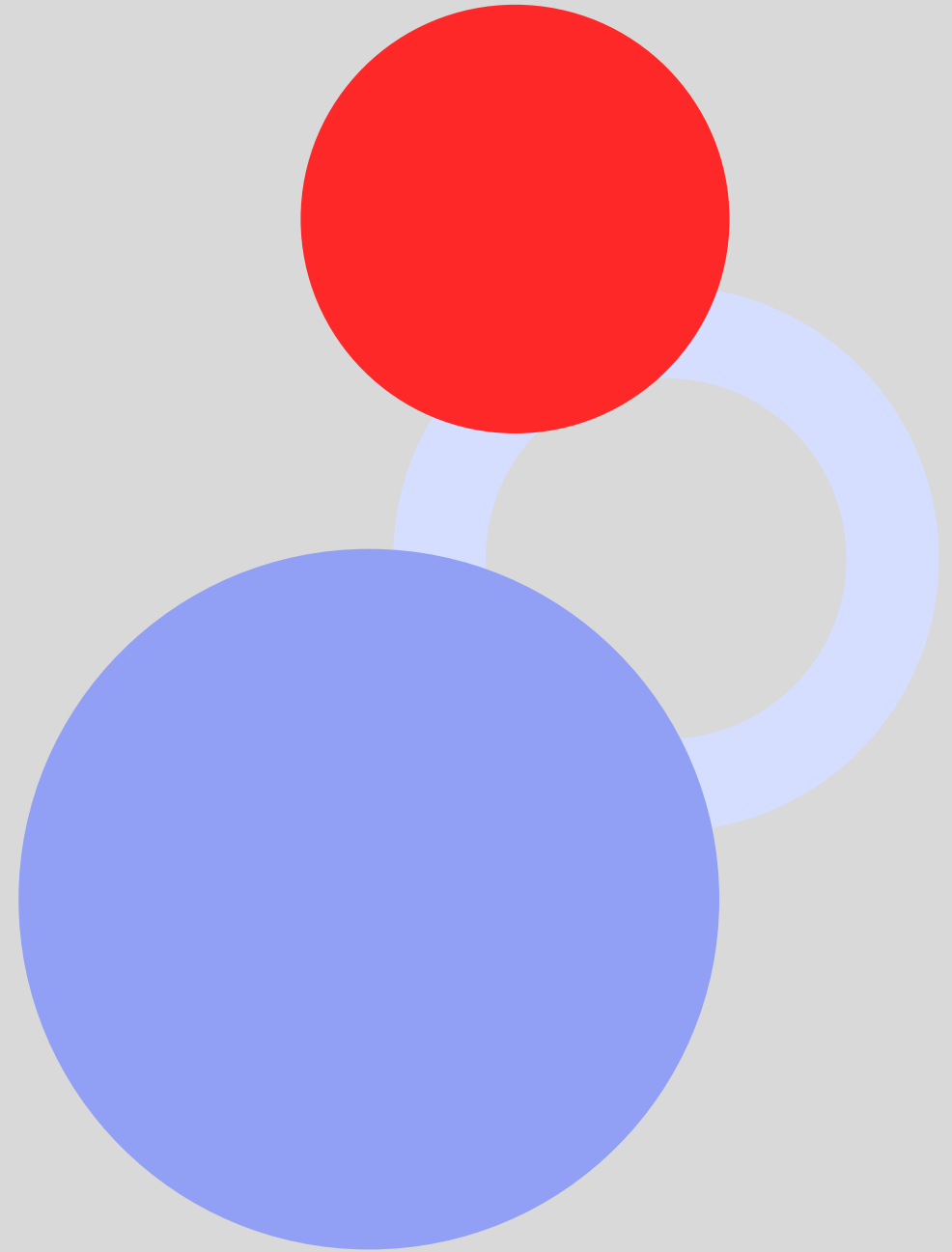
- Προαγωγή της ασφάλειας και υγείας
- Πρόληψη εμφάνισης ατυχημάτων

- Ασφάλεια
- Εξασφάλιση

Οι ενέργειες και τα μέτρα που λαμβάνονται

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Υγεία**
- **Ασφάλεια**

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Υγεία**

Η κατάσταση που χαρακτηρίζεται από πλήρη σωματική και κοινωνική ευεξία για τους εργαζομένους

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Ασφάλεια**

Η κατάσταση που χαρακτηρίζεται από την απουσία μη αποδεκτών επαγγελματικών κινδύνων

Η κατάσταση όπου μηδενίζονται ή περιορίζονται σε ανεκτό επίπεδο όλοι οι παράγοντες που ενέχουν τη διακινδύνευση βλάβης των εργαζομένων στον τόπο εργασίας

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Ατύχημα**
- **Επικίνδυνο συμβάν
(παραλίγο ατύχημα)**
- **Εργατικός Κίνδυνος**
- **Διακινδύνευση**

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Ατύχημα**

Κάθε ξαφνικό και βίαιο γεγονός που προκαλεί ανθρώπινη βλάβη (κάκωση, τραυματισμό, επιδείνωση προ υπάρχουσας νόσου, δυσμενή σωματική ή ψυχική κατάσταση, πάθηση, ασθένεια, θάνατο)

***συνήθως συνοδεύεται από
δυσμενείς υλικές και
περιβαλλοντικές επιπτώσεις***

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Επικίνδυνο συμβάν
(παραλίγο ατύχημα)**

**Ένα ξαφνικό ή βίαιο γεγονός,
εφόσον δεν προκάλεσε
ανθρώπινη βλάβη και οι υλικές
και περιβαλλοντικές επιπτώσεις
είναι αμελητέες ή μικρές**

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Εργατικός Κίνδυνος**

Ένα ανεπιθύμητο ενδεχόμενο (παράγοντας, κατάσταση, δράση ή μη δράση) που δύναται να προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις δηλ. να προκαλέσει ή/και να επιδεινώσει ένα ατύχημα ή ένα παρολίγον ατύχημα

**κατά την
εργασία**

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- Διακινδύνευση

Ορίζεται το μέτρο της έκθεσης των ανθρώπων σε ένα κίνδυνο και συχνά εκφράζεται ως *συνδυασμός της πιθανότητας εμφάνισης του κινδύνου αυτού και της σοβαρότητας των συνεπειών που προκαλούνται λόγω της εμφάνισης του είτε σε κανονικές συνθήκες, είτε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, Ο κίνδυνος = πηγή και αίτιο διακινδύνευσης*

κατά την
εργασία

Νομοθετικό Πλαίσιο

- **Νομοθετήματα Γενικής Εφαρμογής**
  - Νομοθετήματα για εξοπλισμό εργασίας
  - Νομοθετήματα για Οργάνωση χρόνου εργασίας
  - Νομοθετήματα για Φυσικούς, Χημικούς και Βιολογικούς Παράγοντες
  - Νομοθετήματα για ειδικές εργασίες και κλάδους οικονομικής δραστηριότητας
-
- Π.Δ.
  - Υ.Α. - Κ.Υ.Α.
  - Εγκύκλιοι
  - Κανονισμοί

Νομοθετικό Πλαίσιο

Επικοινωνία | e-νημέρωση | e-γνώμη | English Site

<https://www.elinyae.gr/>

ΑΡΧΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΘΕΜΑΤΑ ΥΑΕ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 🔍

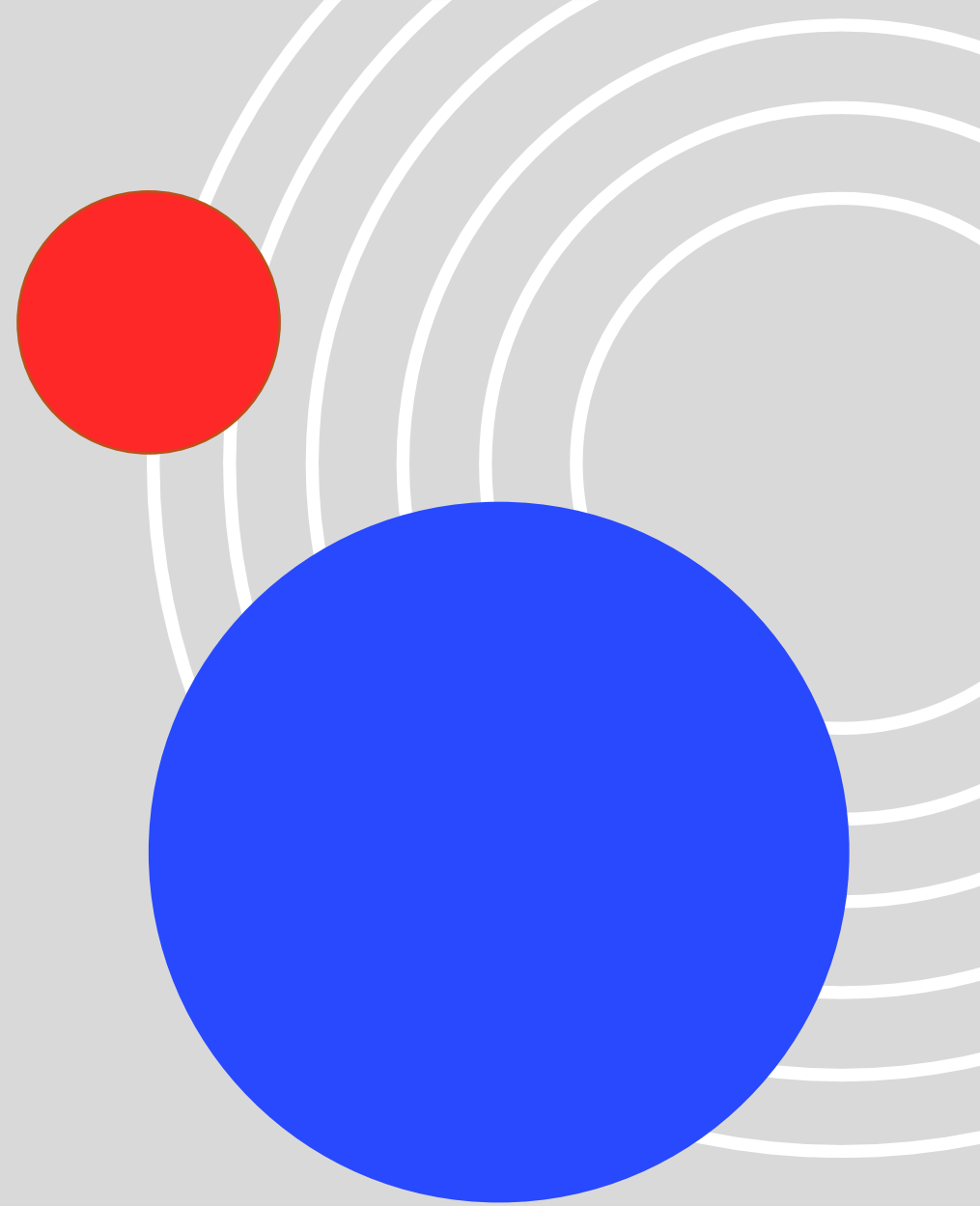
- Μελέτες, βιβλία, φυλλάδια, περιοδικό
- Εθνική Νομοθεσία
- Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί
- Διεθνείς Συμβάσεις
- Νομολογία
- Πληροφόρηση
- Κατάρτιση
- Εκπαίδευση
- Μετρήσεις
- Αναλύσεις
- Εμπειρογνωμοσύνη

Θεσμικά όργανα

Σε εθνικό επίπεδο:

- Συμβούλιο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε.)
- Νομαρχιακές Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ν.Ε.Υ.Α.Ε.)
- Τεχνικός ασφαλείας
- Ιατρός Εργασίας
- Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε)

Νομοθετικό Πλαίσιο

Διατάξεις του Συντάγματος

Άρθρο 2 § 1: Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας

Άρθρο 5 § 2: Όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν τη απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους

Άρθρο 22 § 1: Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το Κράτος, που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για τη ηθική και υλική εξύψωση του εργαζόμενου αγροτικού και αστικού πληθυσμού

Νομοθετικό Πλαίσιο

1° σημαντικό Νομοθέτημα:

Νόμος ΓπΛΔ/21-11-1911 «*Περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και περί ωρών εργασίας*»

2° σημαντικό Νομοθέτημα:

Νόμος 1568/1985 «*Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων*»

Νόμος – πλαίσιο

Μετάβαση στην ευρύτερη αντίληψη εργασιακού περιβάλλοντος

Φυσικές παράμετροι | κοινωνικό και οργανωτικό περιβάλλον

Προστασία | Προαγωγή της Υγείας

Απόδοση στην εργασία | αποδοτικότητα της επιχείρησης

Νομοθετικό Πλαίσιο

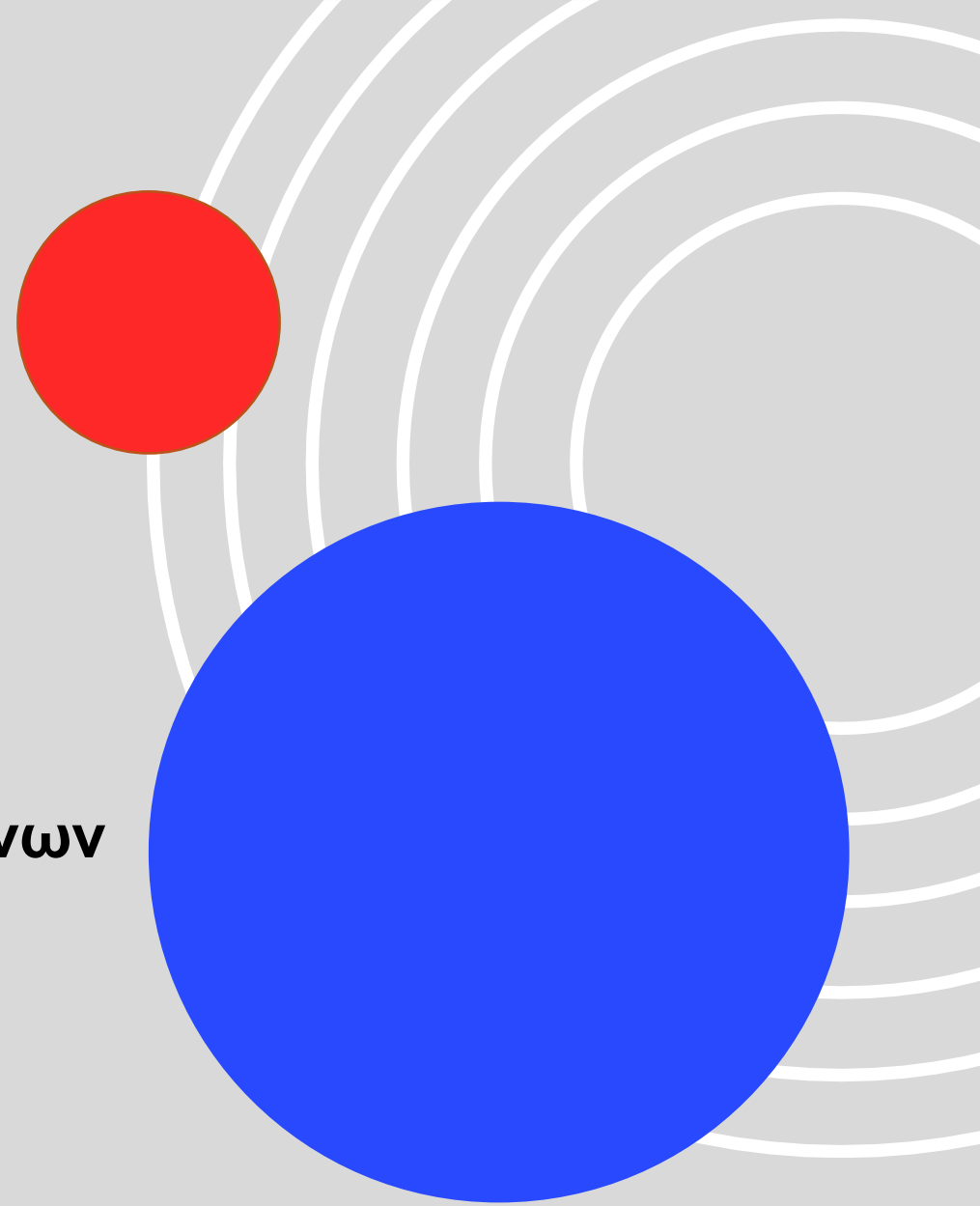
Νόμος 1568/1985 «Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων»

Θέσπιση θεσμών

- Τεχνικός Ασφαλείας
- Ιατρός Εργασίας
- Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων

Άρθρο 8

Υποχρέωση απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας της επιχείρησης

Νομοθετικό Πλαίσιο

Π.Δ. 17/1996 «Εναρμόνιση με την Οδηγία Πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ»

- Ανάπτυξη διαδικασιών ελέγχου της επικινδυνότητας
- Εντοπισμός παραγόντων που δημιουργούν κινδύνους

Υποχρέωση εργοδοτών για

«γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου»

Συνεχής διαδικασία εντοπισμού των πηγών κινδύνου

Εκτίμησης της επικινδυνότητας και της σοβαρότητας τους
με σκοπό τη λήψη κατάλληλων μέτρων ασφαλείας

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

Να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της υγείας (ψυχικής και σωματικής) και την ασφάλεια των εργαζομένων

Να ενημερώνει και να εκπαιδεύει τους εργαζομένους

Να παρέχει τα κατάλληλα μέτρα ατομικής προστασίας και τον εξοπλισμό

Να προσλαμβάνει Τεχνικό Ασφαλείας & Ιατρό Εργασίας, να εφαρμόζει τις υποδείξεις τους και να διευκολύνει το έργο τους

Να ενημερώνει τους εργαζόμενους για τον επαγγελματικό κίνδυνο που προκύπτει στο περιβάλλον εργασίας

Να εκτιμά την επικινδυνότητα της παραγωγικής εργασίας και των εργασιακών χώρων και να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα

Να τηρεί τα σχετικά βιβλία και τα τα θέτει στη διάθεση των αρχών

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

«Αρχή της ευθύνης του εργοδότη»

- Οφείλει να αναγγείλει τυχόν ατύχημα εντός 24 ωρών στις αρμόδιες αρχές (ασφαλιστικό οργανισμό εργαζομένου, Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας, πλησιέστερη αστυνομική αρχή)

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

«Αρχή της ευθύνης του εργοδότη»

Άρθρο 42

Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων.
2. Αν ο εργοδότης προσφεύγει σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή σε ΕΞ.ΥΠ.Π. για την ανάθεση των καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας ή/και ιατρού εργασίας, αυτό δεν τον απαλλάσσει από τις υποχρεώσεις του στον τομέα αυτό.
3. Οι υποχρεώσεις του τεχνικού ασφαλείας, του ιατρού εργασίας και των εκπροσώπων των εργαζομένων δεν θίγουν την αρχή της ευθύνης του εργοδότη.

Δεν απαλλάσσεται των ευθυνών του ακόμη και αν έχει ορίσει Τεχνικό Ασφαλείας ή Ιατρό εργασίας

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

«Αρχή της ευθύνης του εργοδότη»

Άρθρο 42

4. Ο εργοδότης επίσης οφείλει να θέτει στη διάθεση των εκπροσώπων των εργαζομένων επαρκή απαλλαγή από την εργασία χωρίς απώλεια αποδοχών, καθώς και τα αναγκαία μέσα προκειμένου να μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις και τον παρόντα κώδικα. Ο χρόνος απαλλαγής από την εργασία, συνολικά για όλους τους εκπροσώπους των εργαζομένων, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το ένα τρίτο (1/3) του ελάχιστου χρόνου απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 21. Στο χρόνο αυτό δεν προσμετράται ο χρόνος των συνεδριάσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 5.

5. Στο πλαίσιο των ευθυνών του ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων.

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

«Αρχή της ευθύνης του εργοδότη»

6. Ο εργοδότης υποχρεούται:

- α) να φροντίζει ώστε να προσαρμόζονται τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου ανάλογα με τις μεταβολές των περιστάσεων και να επιδιώκει τη βελτίωση των υφιστάμενων καταστάσεων,
- β) να εφαρμόζει τις υποδείξεις των τεχνικών και υγειονομικών επιθεωρητών εργασίας και γενικά να διευκολύνει το έργο τους μέσα στην επιχείρηση κατά τους ελέγχους,
- γ) να επιβλέπει την ορθή εφαρμογή των μέτρων υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων,
- δ) να γνωστοποιεί στους εργαζομένους τον επαγγελματικό κίνδυνο από την εργασία τους,
- ε) να καταρτίζει πρόγραμμα προληπτικής δράσης και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση,
- στ) να εξασφαλίζει τη συντήρηση και την παρακολούθηση της ασφαλούς λειτουργίας μέσων και εγκαταστάσεων,
- ζ) να ενθαρρύνει και διευκολύνει την επιμόρφωση και εκπαίδευση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 48 και η) να λαμβάνει συλλογικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων.

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

7. Ο εργοδότης εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 5, βάσει των ακόλουθων γενικών αρχών πρόληψης:

- α) αποφυγή των κινδύνων, β) εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν, γ) προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας, καθώς και την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας και παραγωγής, προκειμένου ιδίως να μετριασθεί η μονότονη και ρυθμικά επαναλαμβανόμενη εργασία και να μειωθούν οι επιπτώσεις της στην υγεία, δ) αντικατάσταση του επικινδύνου από το μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο, ε) προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα συνεκτικό σύνολο που να ενσωματώνει στην πρόληψη την τεχνική, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τις σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία,
- στ) καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους, ζ) προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας, η) προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις και
- θ) παροχή των κατάλληλων οδηγιών στους εργαζομένους.

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

«Αρχή της ευθύνης του εργοδότη»

Άρθρο 42

Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών

9. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του παρόντος κώδικα, όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο τόπο εργασίας, οι εργοδότες οφείλουν να συνεργάζονται για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων να συντονίζουν τις δραστηριότητές τους για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, να αλληλοενημερώνονται και να ενημερώνει ο καθένας τους υπ' αυτόν εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους για τους κινδύνους αυτούς. Την ευθύνη συντονισμού των δραστηριοτήτων αναλαμβάνει ο εργοδότης που έχει υπό τον έλεγχο του τον τόπο όπου εκτελούνται εργασίες, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που έχουν γίνει ειδικές ευνοϊκότερες νομοθετικές ρυθμίσεις.

10. Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων.

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

Άρθρο 43

Ειδικές υποχρεώσεις εργοδοτών

1. Ο εργοδότης οφείλει:

α) Να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται από τους τεχνικό ασφάλειας, ιατρό εργασίας, ΕΣ.Υ.Π.Π. ή ΕΞ.Υ.Π.Π., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στους ανωτέρω ο εργοδότης οφείλει να παρέχει κάθε βοήθεια σε μέσα και προσωπικό για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού.

β) Να καθορίζει τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν και, αν χρειαστεί, το υλικό προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

Υποχρεώσεις Εργοδοτών

Τήρηση Βιβλίων:

Βιβλίο Υποδείξεων – προτάσεων
του Τεχνικού Ασφαλείας και του Ιατρού Εργασίας

Βιβλίο Καταγραφής των Εργατικών Ατυχημάτων

Κατάλογο εργατικών ατυχημάτων που προκαλούν απουσία
μεγαλύτερη των 3 ημερών

Βιβλίο Καταγραφής των ελέγχων συντήρησης του εξοπλισμού
ασφαλείας

Βιβλίο καταγραφής μετρήσεων των βλαπτικών παραγόντων
των χώρων εργασίας

ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΟΥΣ, ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Άρθρο 36

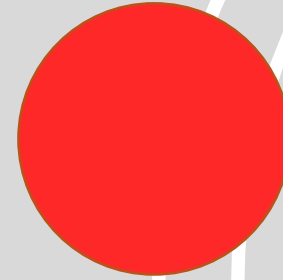
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του κεφαλαίου αυτού νοείται ως:

α) «**Παράγοντας**» κάθε φυσικός, χημικός και βιολογικός παράγοντας, που ενυπάρχει κατά την εργασία και μπορεί να είναι επιβλαβής στην υγεία των εργαζομένων ή επικίνδυνος από άλλη άποψη, ανεξάρτητα από τη φυσική του κατάσταση.

β) «**Οριακή τιμή έκθεσης**» το ανώτερο επίπεδο έκθεσης των εργαζομένων σ' έναν παράγοντα, το οποίο καθορίζεται κατά τις διατάξεις αυτού του κεφαλαίου ως η ανώτερη τιμή συγκέντρωσης ή έντασής του στον τόπο εργασίας, πάνω από την οποία δεν επιτρέπεται να εκτίθενται οι εργαζόμενοι.

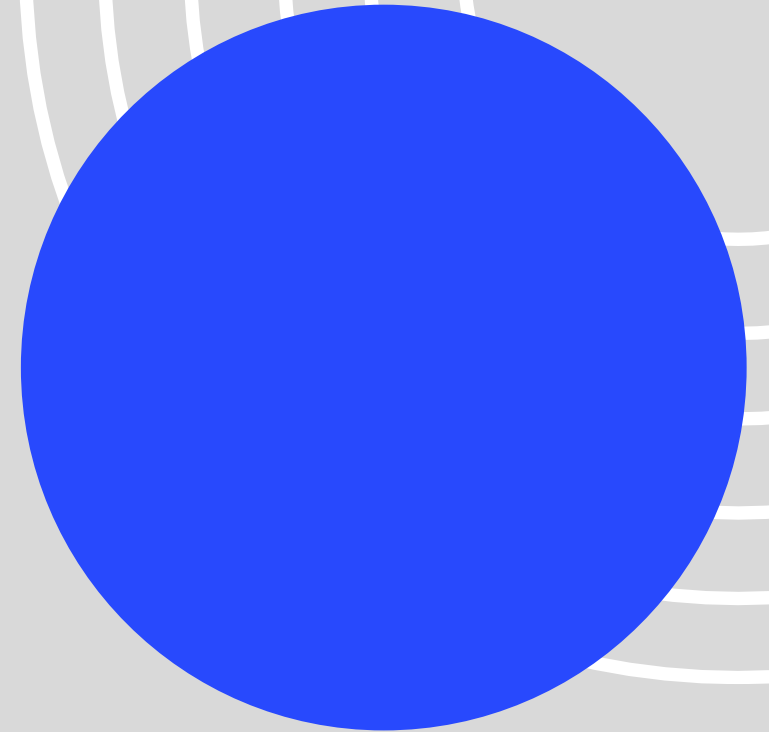
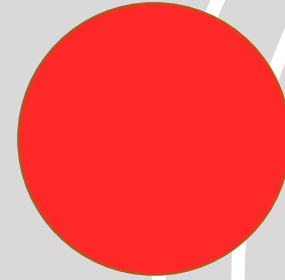
γ) «**Οριακή τιμή βιολογικού δείκτη**» η ανώτερη επιτρεπόμενη συγκέντρωση ενός παράγοντα, ο οποίος μετράται απευθείας σε σωματικούς ιστούς, σωματικά υγρά ή στον εκπνεόμενο αέρα ή έμμεσα από την ειδική δράση του στον οργανισμό.

Δικαιώματα Εργαζομένων

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία

- **Να συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις τις σχετικές με την προαγωγή και τη διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων**
- **Να ενημερώνονται για τα αποτελέσματα της εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου και τις προτεινόμενες πρακτικές αντιμετώπισης**
- **Να παρίστανται στους ελέγχους των αρμόδιων αρχών**
- **Να έχουν πρόσβαση σε ιατρικές εξετάσεις και πρόληψη ασθενειών που μπορεί να προκύψουν από το εργασιακό περιβάλλον**
- **Να εκλέγουν εκπροσώπους τους για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους**

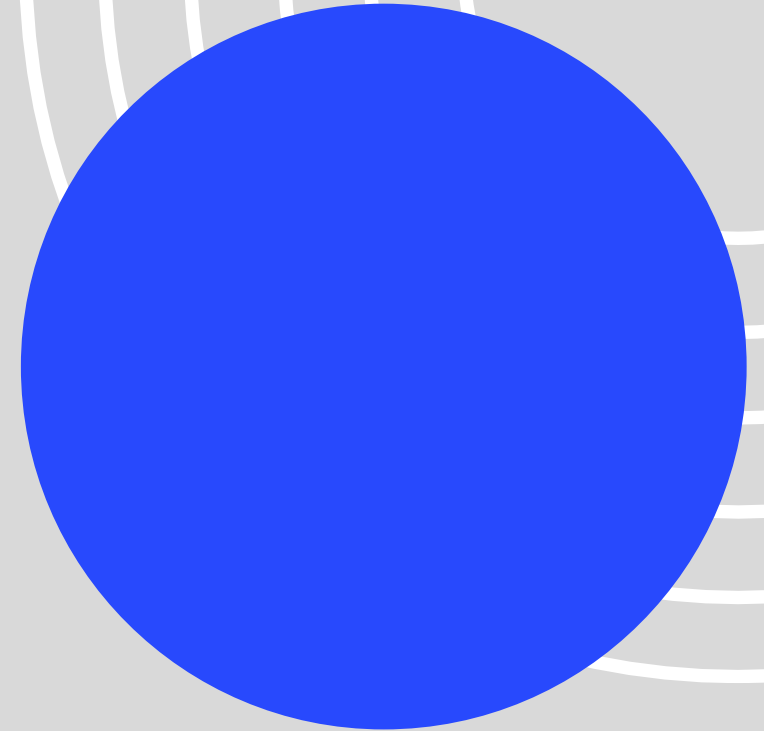
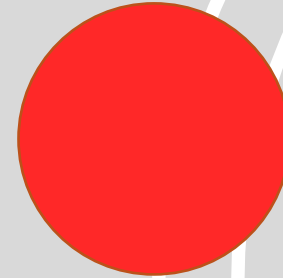
ΝΟΜΟΣ 3850 /2010

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων

Άρθρο 4

Σύσταση Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.) – Εκπρόσωποι των εργαζομένων

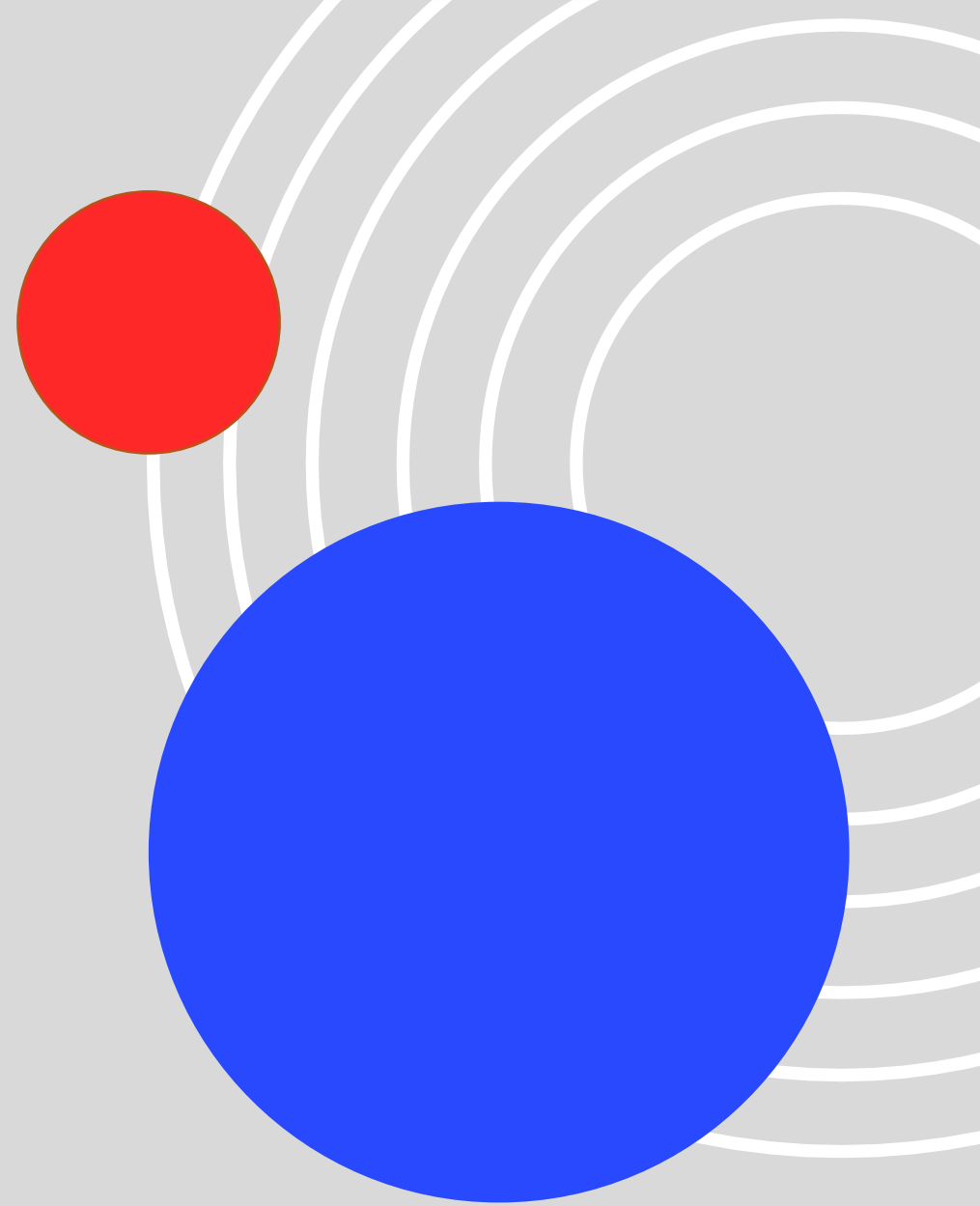
1. Οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από πενήντα (50) άτομα έχουν δικαίωμα να συνιστούν **Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.)**, αποτελούμενη από εκλεγμένους εκπροσώπους τους στην επιχείρηση.
2. Στις επιχειρήσεις που απασχολούν από είκοσι (20) άτομα και πάνω οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να επιλέγουν **εκπροσώπους, με ειδική αρμοδιότητα σε θέματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας** σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5, 6 και 7.
3. Στις επιχειρήσεις που απασχολούν κάτω από είκοσι (20) άτομα οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να διαβουλεύονται μεταξύ τους και να επιλέγουν με πλειοψηφία **εκπρόσωπό τους για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων**. Για τον εκπρόσωπο αυτόν ισχύουν οι ειδικότερες ρυθμίσεις της παραγράφου 5, του άρθρου 5 παρ. 1 και 2, του άρθρου 6 παράγραφος 2 και του άρθρου 7 παράγραφος 9. Ο εκπρόσωπος αυτός επιλέγεται για διάστημα δύο ετών.

Δικαιώματα Εργαζομένων

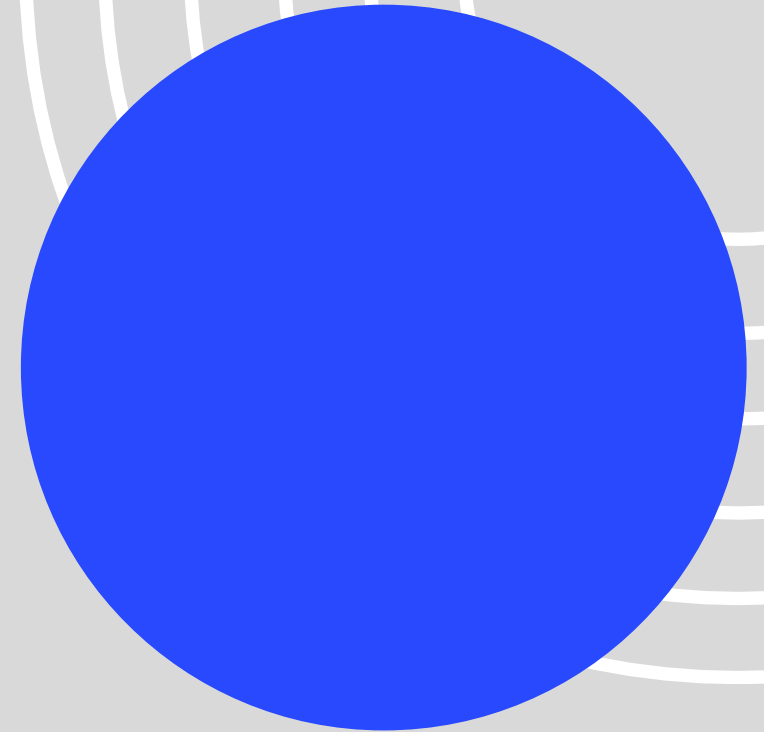
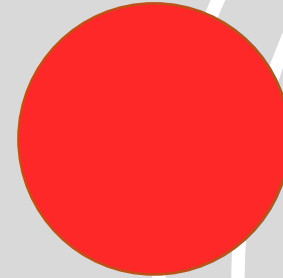
Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος

- 1. Ιατροφασμακευτική Περίθαλψη**
- 2. Εδφ'απαξ αποζημίωση όταν δεν είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ**
- 3. Αποζημίωση για ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη**
- 4. Αποδοχές – Επίδομα ασθενείας**

Υποχρεώσεις Εργαζομένων

- **Να τηρούν τους κανόνες για την υγεία και την ασφάλεια**
- **Να ενημερώνουν τους υπεύθυνους για οποιαδήποτε επικίνδυνη κατάσταση πέσει στην αντίληψη τους**
- **Να συμμετέχουν ενεργά στην εφαρμογή του σχεδίου για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασία και να συνδράμουν τον τεχνικό ασφαλείας, τον ιατρό εργασίας, και τον εργοδότη στην προστασία της σωματικής και ψυχικής υγείας των εργαζομένων**
- **Να παρακολουθούν επιμορφωτικά σεμινάρια**
- **Να κάνουν ορθή χρήση των μηχανημάτων, των εγκαταστάσεων και των υλικών**
- **Να μην παρεμβαίνουν αυθαίρετα στην παραγωγική διαδικασία ή στα μέσα με τα οποία αυτή εκτελείται**
- **Να χρησιμοποιούν τα ατομικά μέσα προστασίας**

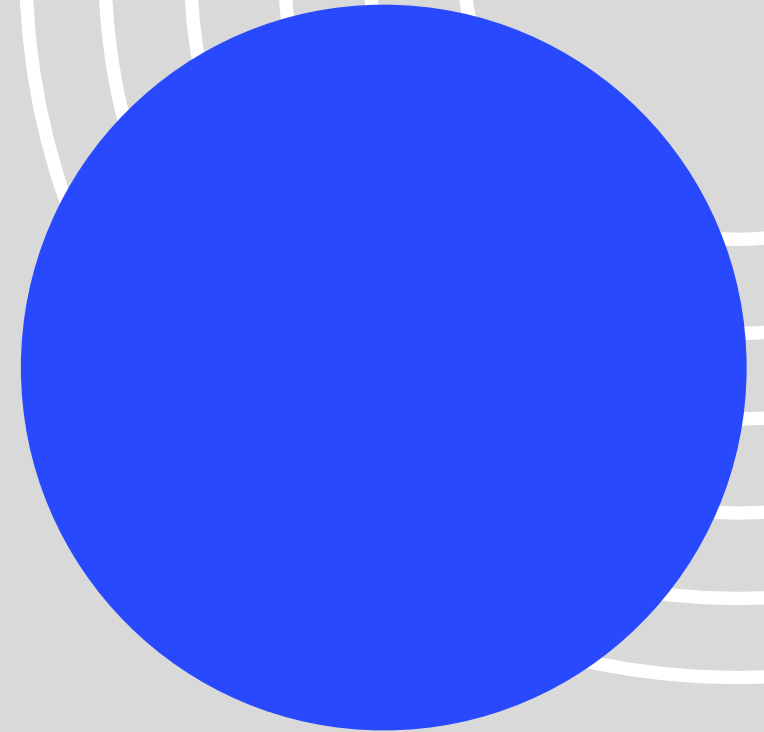
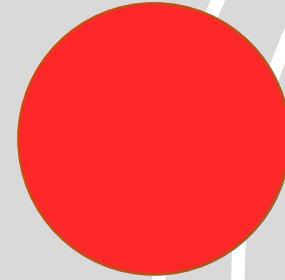

Ο ρόλος του Τεχνικού Ασφαλείας

Συμβουλευτικός και Ελεγκτικός ρόλος

Δεν θίγει την αρχή της ευθύνης του εργοδότη

- **Παροχή πληροφοριών, συμβουλών, οδηγιών και υποδείξεων για θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας στον εργοδότη, στους προϊσταμένους των τμημάτων και στους εργαζομένους και στην επιτροπή υγείας και ασφάλειας**
- **Επιθεώρηση των θέσεων εργασίας και της εφαρμογής των μέτρων προστασίας των εργαζομένων και των μέτρων πρόληψης των ατυχημάτων**
- **Σύνταξη γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου**
- **Καταχώρηση στο βιβλίο των υποδείξεων και συμβουλών προς τον εργοδότη και τους εκπροσώπους**

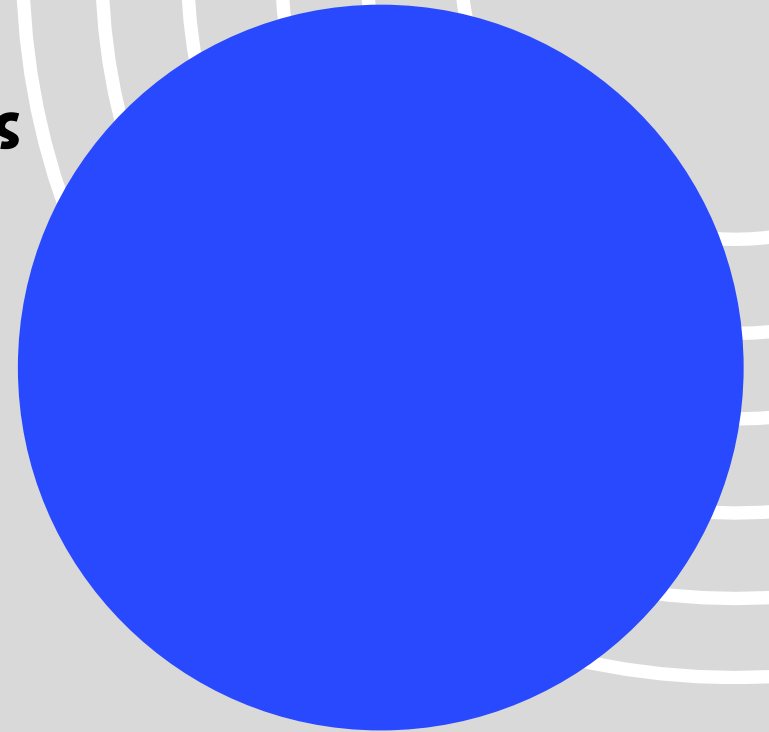
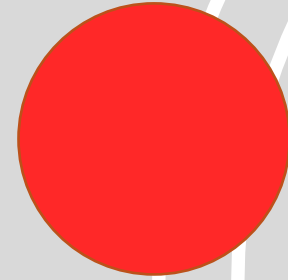
Ο ρόλος του Τεχνικού Ασφαλείας

- **Μέριμνα για την τήρηση των κανόνων ασφαλείας και υγείας από τους εργαζομένους**
- **Ενημέρωση και καθοδήγηση των εργαζομένων για την αποφυγή του κινδύνου**
- **Συμμετοχή στην κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης**
- **Ενημέρωση από τον εργοδότη για νέα μέσα, υλικά, εξοπλισμό εγκαταστάσεις και διαδικασίες που τυχόν επηρεάζουν την Υ.Α.Ε.**
- **Μέριμνα για μετρήσεις παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος και προτάσεις μέτρων**
- **Συνεργασία και επικοινωνία με την Ε.Υ.Α.Ε.**
- **Συμβουλές για τη σωστή επιλογή και χρήση ΜΑΠ**
- **Ηθική ανεξαρτησία απέναντι στον εργοδότη και τους εργαζομένους**

Τυχόν διαφωνία με τον εργοδότη για θέματα Υ.Α.Ε δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο απόλυσης του

Ο ρόλος του Τεχνικού Ασφαλείας

- Να τηρεί το ιατρικό απόρρητο
- Να εποπτεύει την εκτέλεση ασκήσεων ετοιμότητας προς αντιμετώπιση ατυχημάτων
- Να ερευνά τα αίτια εργατικών ατυχημάτων, να αναλύει και να αξιοποιεί τα αποτελέσματα των ερευνών

Ο ρόλος του Ιατρού Εργασίας

- **Να τηρεί το ιατρικό απόρρητο**
- **Να προβαίνει στον ιατρικό έλεγχο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις**
- **Να αξιολογεί τα αποτελέσματα των εξετάσεων**
- **Να τηρεί ιατρικό φάκελο για κάθε εργαζόμενο**
- **Να εξετάζει και να αξιολογεί την καταλληλότητα του εργαζομένου σχετικά με την καταλληλότητα της θέσης εργασίας και να εκδίδει βεβαίωση των εκτιμήσεων που θα κοινοποιεί στον εργοδότη**
- **Να οργανώσει υπηρεσία παροχής πρώτων βοηθειών**
- **Να αναγγέλλει μέσω της επιθεώρησης εργασίας τις ασθένειες που οφείλονται στην εργασία**
- **Να μην χρησιμοποιείται για την επαλήθευση της απουσίας εργαζομένων λόγω νόσου**

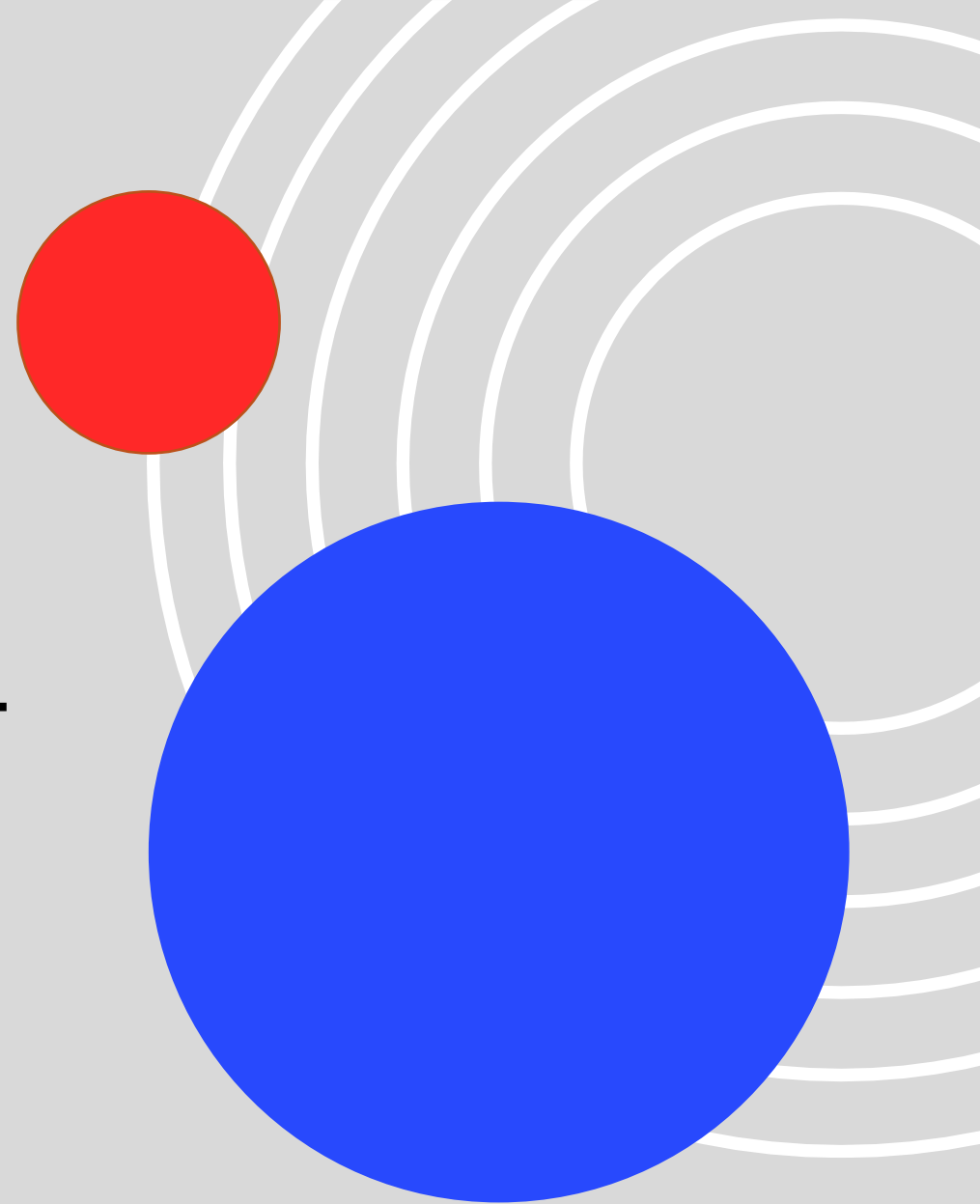
> 50 εργαζομένου

- **Αμίαντο**
- **Μόλυβδο**
- **Καρκινογόνες ουσίες**
- **Βιολογικούς παράγοντες**

Σώμα επιθεώρησης εργασίας

N. 3996/2011

<https://www.elinyae.gr/ethniki-nomothesia/n-39962011-fek-170a-582011>

Διερεύνηση Ατυχημάτων

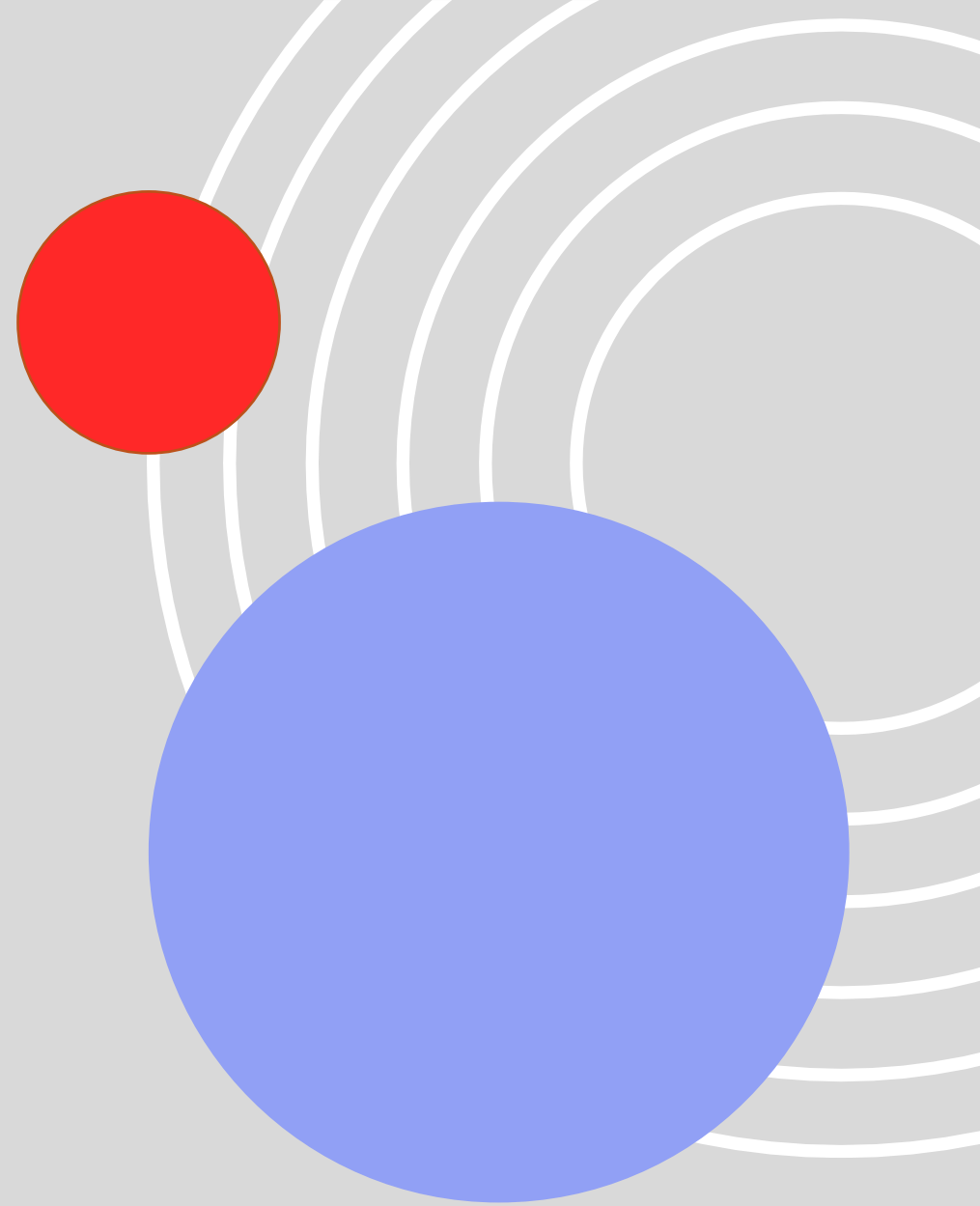
Βασικά ερωτήματα

- **Τι συνέβη ακριβώς την ώρα του ατυχήματος; Τι έκανε ο ατυχηματίας;**
- **Ποια ήταν η ψυχοσωματική του κατάσταση;**
- **Είχε τα προσόντα και την εξουσιοδότηση για τη συγκεκριμένη εργασία; Χρησιμοποίησε τα κατάλληλα μέτρα προστασίας;**
- **Χρησιμοποίησε τα κατάλληλα εργαλεία;**
- **Ήταν εξοικειωμένος με τις διαδικασίες, τον εξοπλισμό και τα μηχανήματα;**
- **Ακολούθησε τις εγκεκριμένες διαδικασίες;**
- **Είχαν άλλοι εργαζόμενοι σχέση με το ατύχημα;**
- **Πως είδαν οι αυτόπτες μάρτυρες το συμβάν;**
- **Έχει ξαναγίνει παρόμοιο ατύχημα; Τι μέτρα είχαν προταθεί; Κατά πόσο εφαρμόστηκαν τα μέτρα;**
- **Ποιες οι άμεσες και μακροχρόνιες ενέργειες θα μπορούσαν να προλάβουν το ατύχημα;**

Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

1. Ανθρώπινο δυναμικό
2. Εξοπλισμός
3. Περιβάλλον εργασίας
4. Οργανωτικές Μέθοδοι
5. Φυσικό Περιβάλλον
6. Κοινωνικό Περιβάλλον

Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

1. Ανθρώπινο δυναμικό

Υγεία

Φυσιολογία

Αισθήσεις

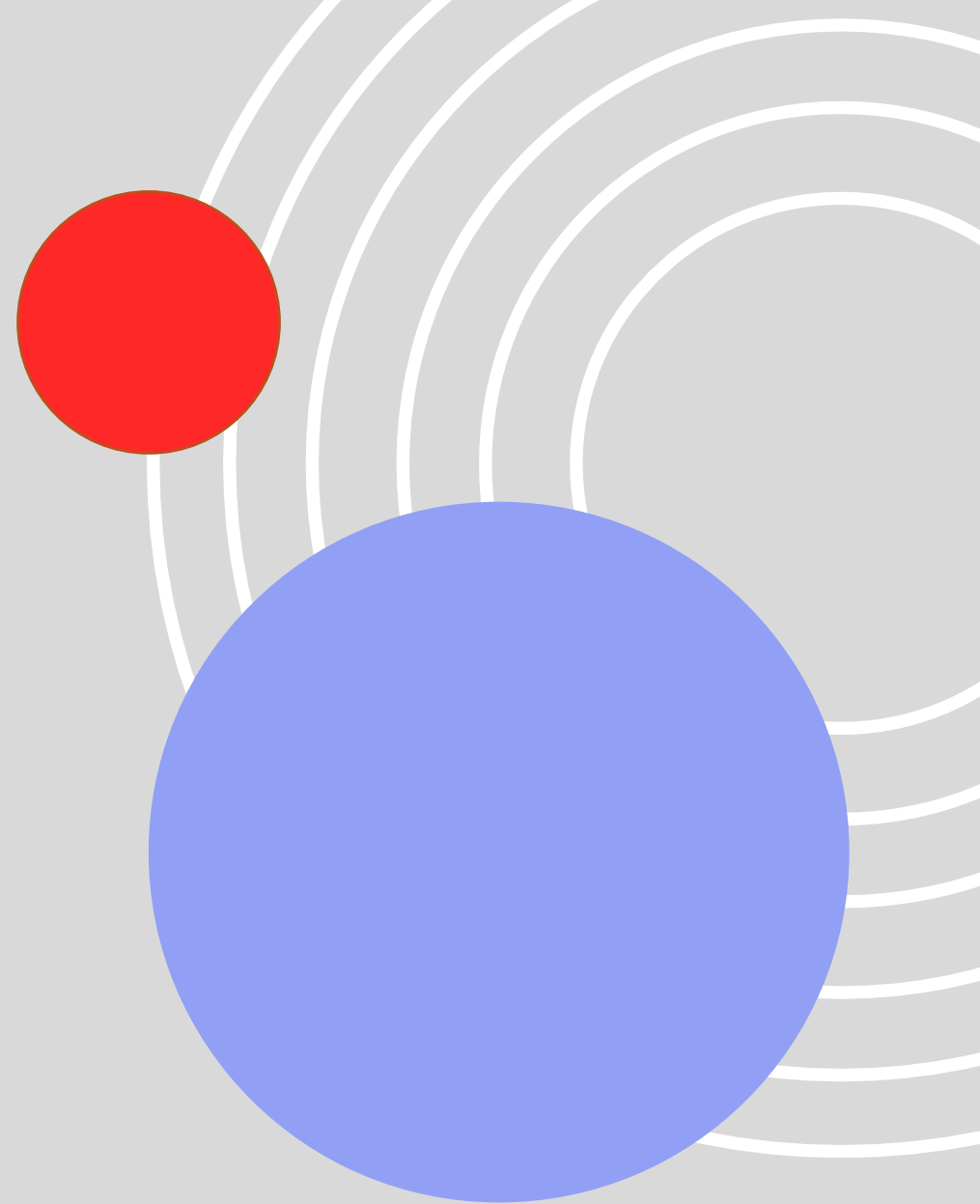
Φυσική κατάσταση & Υγεία

Ψυχολογική κατάσταση

Ατομική ηθική

Θρησκευτικές πρακτικές

Πολιτική συμπεριφορά

Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

2. Εξοπλισμός

Υλικά

Ενέργεια

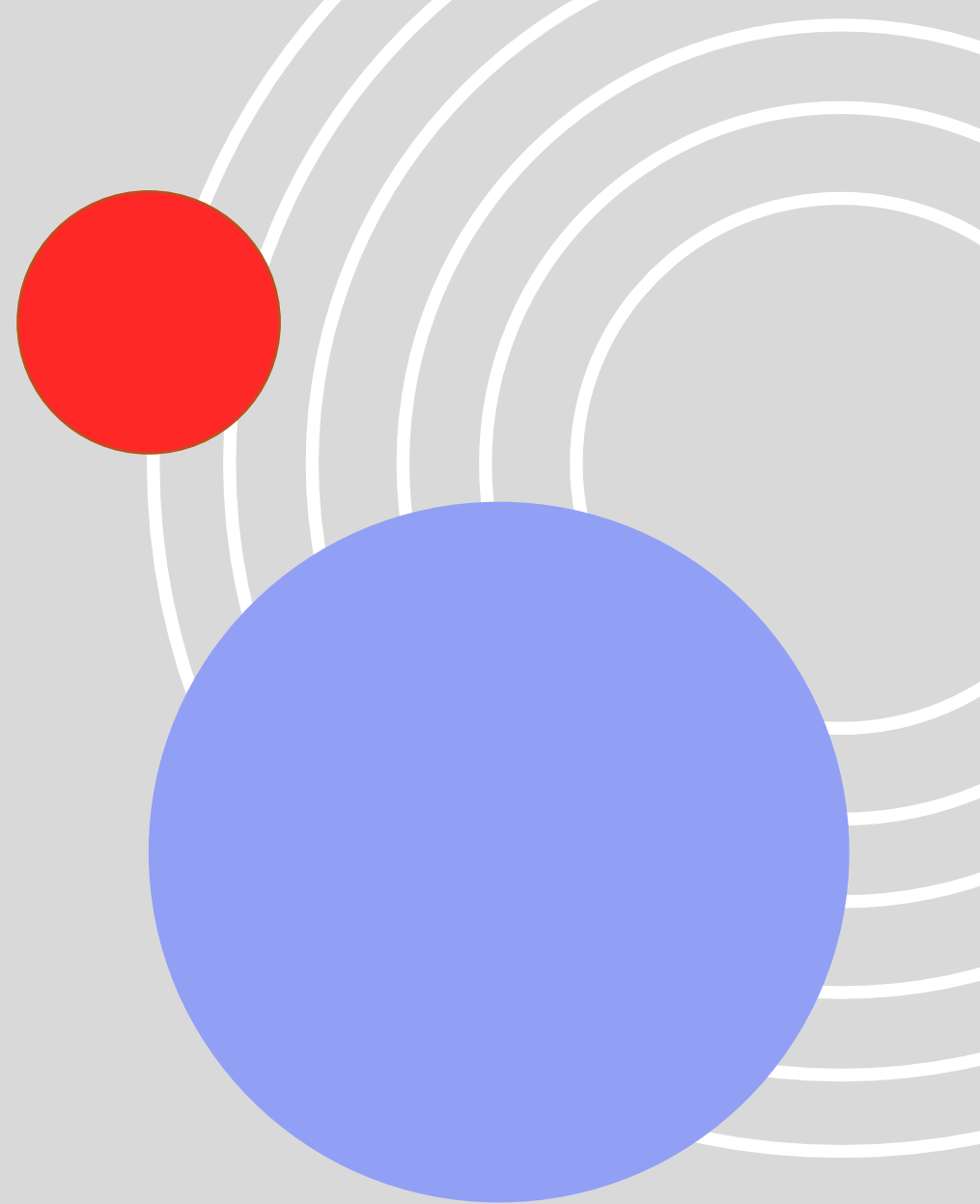
Μηχανήματα

Εργαλεία

Αναλώσιμα

**Τεχνολογίες Πληροφορικής και
Επικοινωνιών**

Μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ)

Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

3. Περιβάλλον Εργασίας

Χώρος – Υποδομές

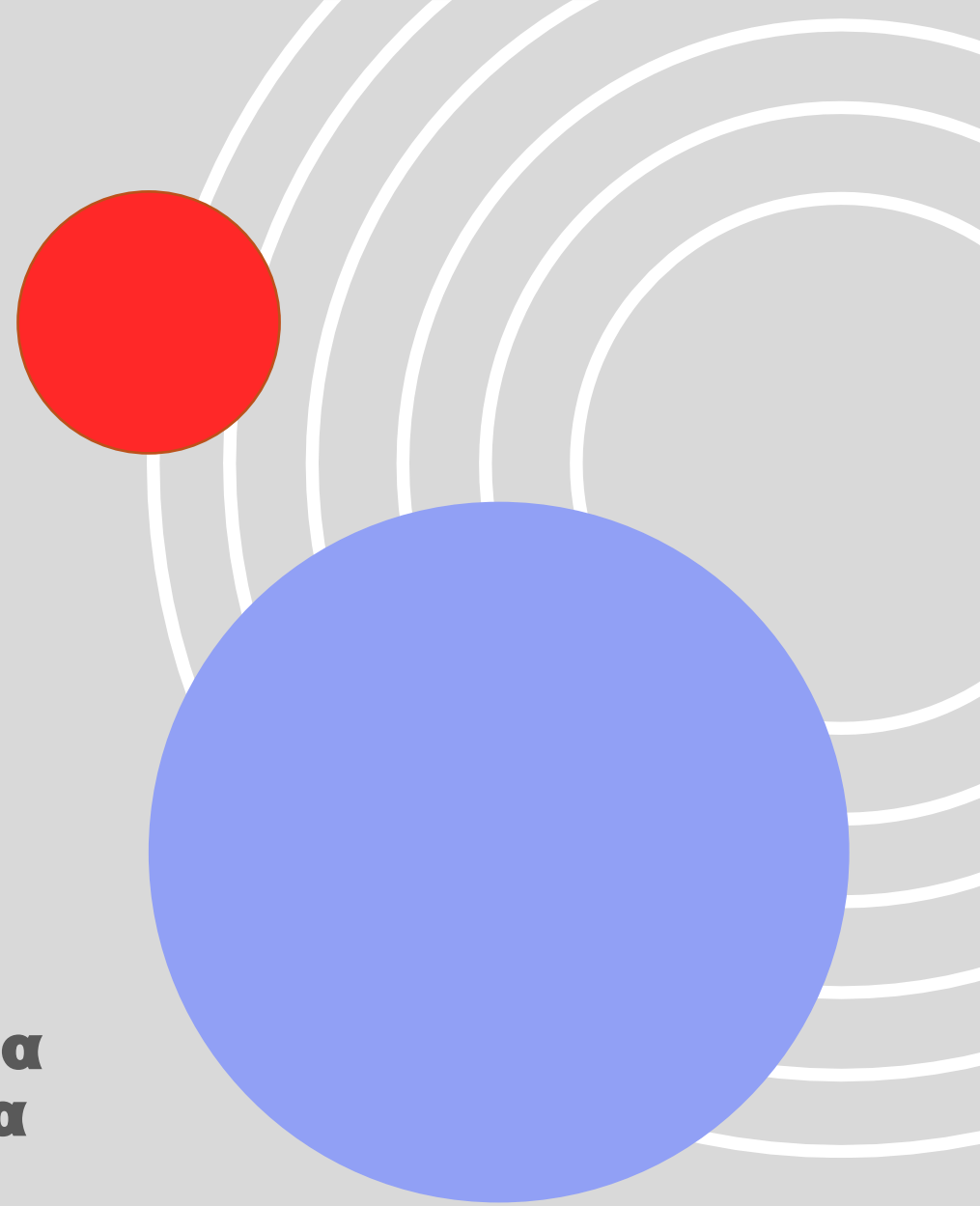
Επιχειρησιακές λειτουργίες

Θέσεις εργασίας

Φύση εργασίας

**Νομικό και κανονιστικό πλαίσιο
(εργασιακά/ασφαλιστικά θέματα, υγεία
και ασφάλεια, εκπαίδευση, προστασία
περιβάλλοντος)**

Επαγγελματική δεοντολογία και ηθική

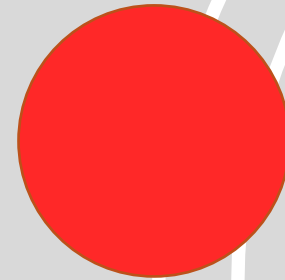
Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

4. Οργανωτικές μέθοδοι

**Διαδικασίες καταγραφής, υλοποίησης,
παρακολούθησης, ελέγχου &
εποπείας**

**Διαδικασίες προσέλκυσης,
παρακίνησης, υποστήριξης παραμονής
και εξέλιξης εργαζομένων**

**Εσωτερικοί κανονισμοί, Εγχειρίδια,
Έγγραφα, οδηγίες, Λίστες, Αρχεία**

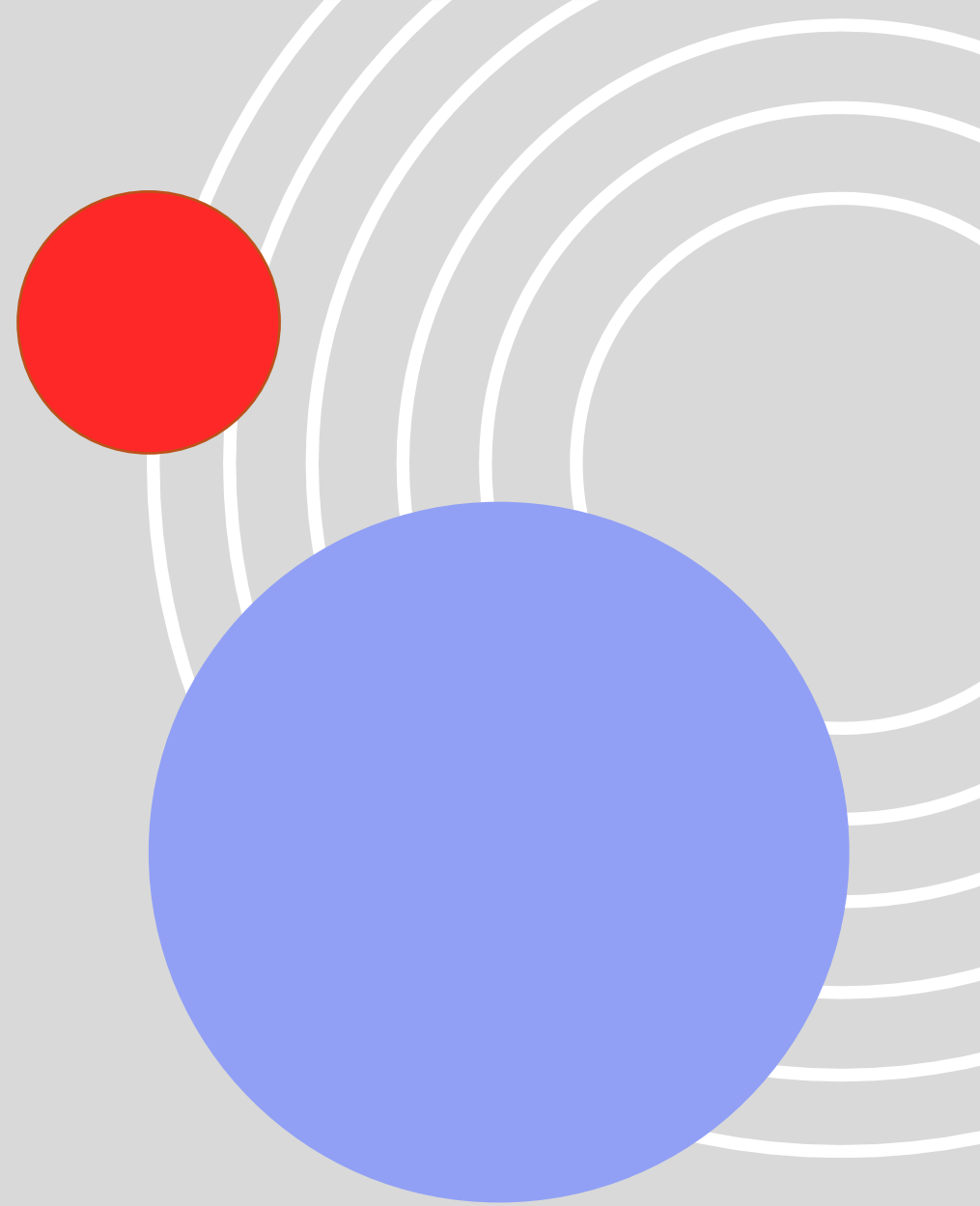
Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

5. Φυσικό περιβάλλον

Κλιματολογικές συνθήκες

**Τοποθεσία χώρου εργασίας –
Μικροκλίμα**

Φαινόμενα κλιματικής αλλαγής

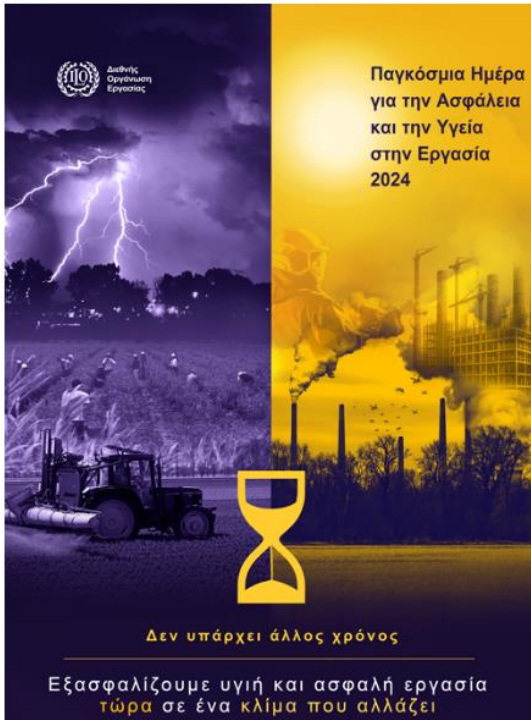
Νομοθετικό Πλαίσιο

[Επικοινωνία](#) | [e-νημέρωση](#) | [e-γνώμη](#) | [English Site](#)

<https://www.elinyae.gr/>

[ΑΡΧΙΚΗ](#) [ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ](#) [ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ](#) [ΘΕΜΑΤΑ ΥΑΕ](#) [ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ](#) [ΕΚΔΟΣΕΙΣ](#) [ΝΕΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ](#) [🔍](#)

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια

Η Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2024 θα εορταστεί στις 28 Απριλίου 2024 και θα διερευνήσει τις **επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην επαγγελματική υγεία και ασφάλεια**.

Οι μεταβαλλόμενες καιρικές συνθήκες έχουν αξιοσημείωτες επιπτώσεις στον κόσμο της εργασίας, επηρεάζοντας ιδιαίτερα την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Παραδείγματα επαγγελματικών κινδύνων που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή περιλαμβάνουν τη **θερμική καταπόνηση**, την **υπεριώδη ακτινοβολία**, την **ατμοσφαιρική ρύπανση**, τα **βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης**, τα **ακραία καιρικά φαινόμενα**, μια αύξηση των **μεταδιδόμενων ασθενειών από φορείς** όπως έντομα και την αυξημένη **έκθεση σε χημικές ουσίες**.

Αφίσα

- Η αφίσα σε μορφή png & διαστάσεις 500x707 px (Μέγεθος: 486 Kb)
- Η αφίσα σε μορφή pdf (Μέγεθος: 936 Kb)

Σύνδεσμοι

Παράμετροι Εργασιακού Συστήματος

6. Κοινωνικό Περιβάλλον

Σχέσεις – ομαδικότητα

Κοινωνική δικτύωση

Εργασιακά κίνητρα

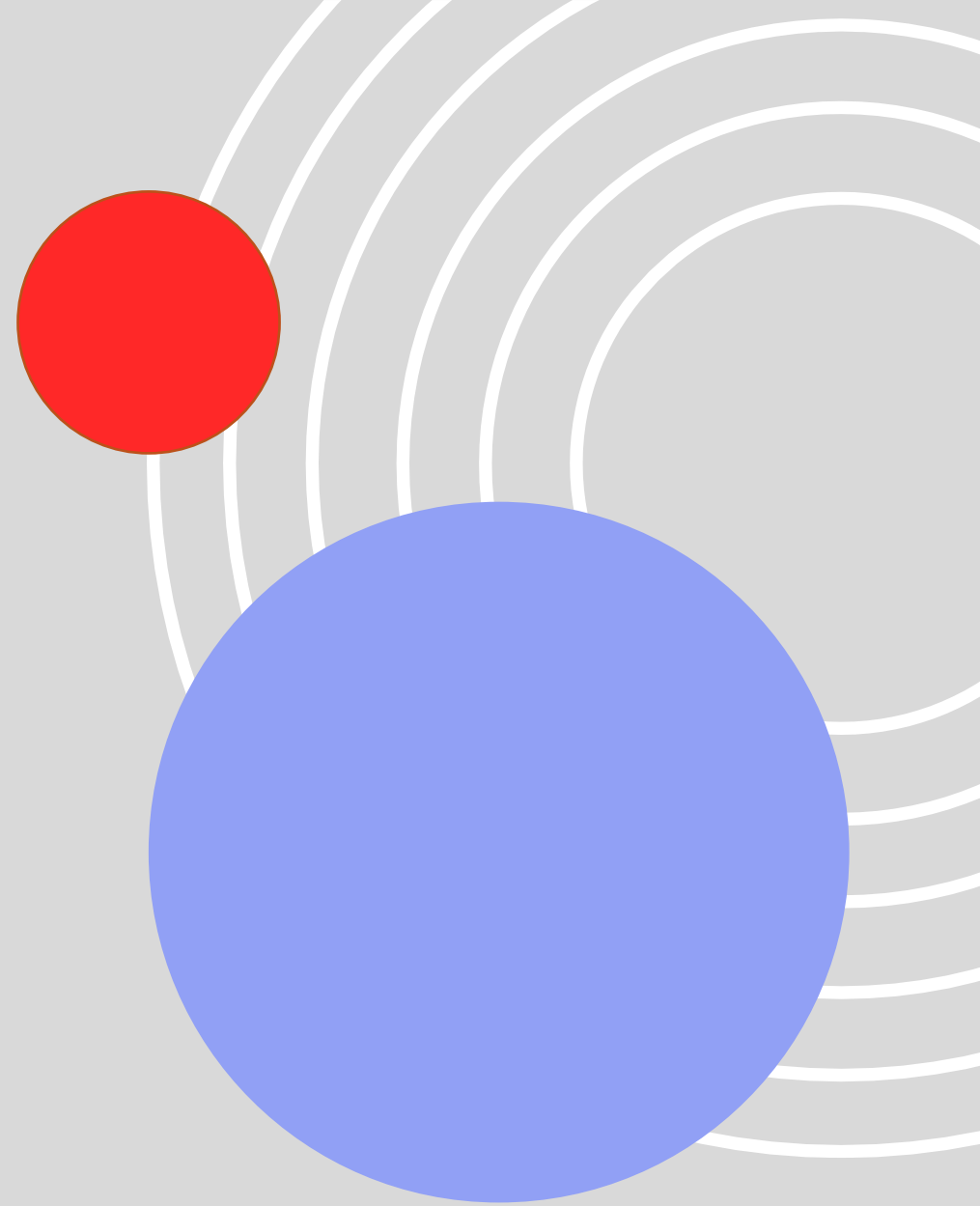
Οικονομικές συνθήκες

Πολιτιστικό υπόβαθρο / Κουλτούρα

Κοινωνικά πρότυπα

Πολιτική κατάσταση

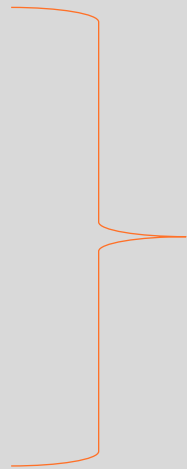
Θρησκευτικές πεποιθήσεις

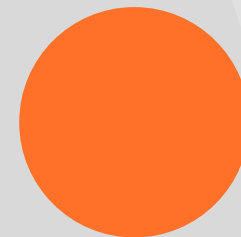
Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ)

4 βασικοί πυλώνες

Πολιτική
Διαχείριση
Εγγύηση
Προώθηση

Ασφάλειας

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Στόχοι για την ασφάλεια

Αρμοδιότητες στελεχών

Επενδύσεις για προστασία

Γραπτοί κανονισμοί

Κουλτούρα ασφάλειας

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Συμμετοχή εργαζόμενων

Παρεμπόδιση κινδύνων

Εκπαίδευση

Συμμόρφωση με κανόνες

Επικοινωνίες - Ανάδραση

Πολιτική ασφάλειας

Διαχείριση ασφάλειας

Εντοπισμός
κινδύνων

Εκτίμηση
επικινδυνό-
τητας

Θέσπιση
μέτρων
ασφάλειας και
επιθεωρήσεις

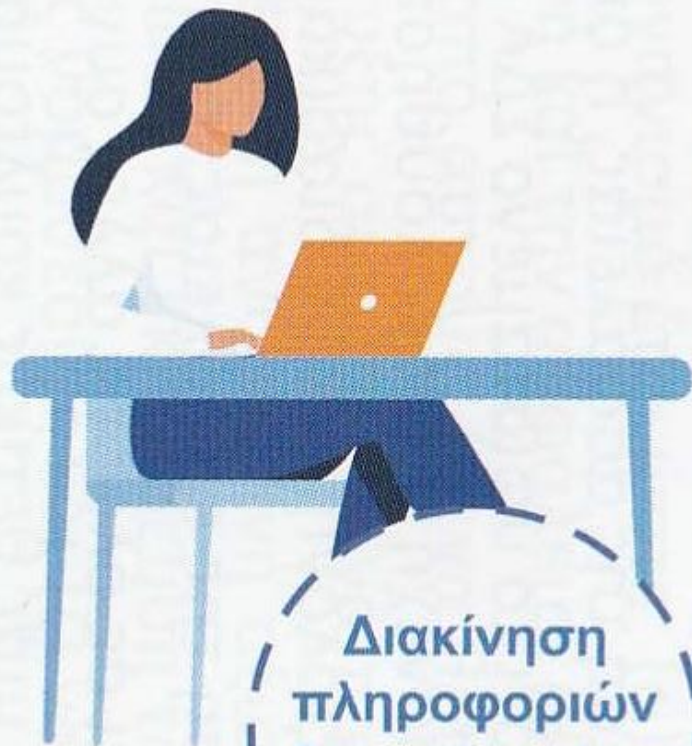

Εγγύηση ασφάλειας

Ανάλυση δεικτών ασφαλείας
Τακτικές επιθεωρήσεις (audits)
Αναγνώριση προειδοποιητικών σημάτων
Καταγραφή-διερεύνηση συμβάντων
Διαδικασία διαχείρισης αλλαγών

Πώς να κάνω μια καλή κινητοποίηση για την ασφάλεια?

Διακίνηση πληροφοριών & κοινή εικόνα κινδύνων

Προώθηση ασφάλειας

Εκπαίδευση και οργανωσιακή μάθηση

Συσκέψεις ασφάλειας και διαρκής βελτίωση

Βιβλιογραφία

1. Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ελ.Ιν.Υ.Α.Ε.), Θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας, Αθήνα 2008. (διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή)
2. Ζωγόπουλος Ευστ. 2004. Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος. [Διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη του ΠΑΔΑ]
3. Κοντογιάννης Θ. 2021. Εργονομία και Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας, (3η Έκδοση) Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα. [Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 102072191]
4. Μαρχαβίλας Π. 2016. Διαχείριση Ασφάλειας και Υγιεινής της Εργασίας, (2η Έκδοση), Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα. [Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 59385068]
5. Παπακωνσταντίνου Κ, Μπελιάς Χ., 2017. Εργασιακή Υγεία και Ασφάλεια & Ανθρώπινος Παράγοντας, Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρας.

Thank you

Θ. Φαρδής
tfardi@uniwa.gr

